

اثر قبض و اقباض در عقد فاسد و باطل

تالیف
اعمد زارع

انتشارات قانون یار

۱۳۹۶

سرشناسه	زارع، احمد، ۱۳۵۷ -
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام
	Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	اثر قبض و اقباض در عقد فاسد و باطل / تألیف احمد زارع
مشخصات نشر	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۳۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۹۶-۷۱-۸
وضعیت فهرست نویسی	قیفا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	قبض (حقوق)
موضوع	Searches and seizures
موضوع	معاملات -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Transactions -- Law and legislation -- Iran
موضوع	قرارداد
موضوع	Contracts
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ / الف ۲ / KMH۸۵
رده بندی دیویی	۳۴۶ / ۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی	۴۸۲۸۸۲۱

انتشارات قانون یار

اثر قبض و اقباض در عقد فاسد و باطل

تألیف: احمد زارع

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۹۶-۷۱-۸

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (جراغ دانش سابق)

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول
۹	کلیات
۳۷	فصل دوم
۳۷	اهمیت بصر و جایگاه آن در عقود و معاملات
۷۳	فصل سوم
۷۳	تشخیص عقود فاسد در شناسایی آن در حقوق ایران
۹۹	فصل چهارم
۹۹	جایگاه حقوقی قبض و اثراتی که در عقود اطل دارد
۱۲۵	منابع و مآخذ

مقدمه

تشکیل و انعقاد عقد، شناسایی ارکان و عناصر سازنده آن از جمله موضوعات با اهمیت در سلسله مباحث حقوق مدنی است. در اینکه تشکیل و انعقاد عقد به دو عنصر ایجاب و قبول وابسته است تردیدی نیست، ولی اینکه در پاره ای از عقود، علاوه بر این دو عنصر عامل دیگری به عنوان قبض موضوع عقد نیز لازم است، مطلب قابل تأمل و موشکافی می باشد زیرا مثلاً در عقود از قبیل وقف و هبه و بیع سلم یا سلف و بعضی عقود دیگر از این نمونه، عقد به ایجاب و قبول تنها تحقق نمیداد بلکه محتاج به قبض موضوع آن نیز می باشد. همچنین درباره ای از عقود، قبض اگرچه شرط صحت یا انعقاد عقد نمی باشد اما ممکن است شرط لزوم یا از آثار عقد باشد. حال زوایه دید مهم در خصوص اثر قبض در عقودی می باشد که این عقد باطل و فاسد باشد و اینکه حقوقدانان چه تعریفی از عقد باطل و فاسد داشته اند و چگونه این عقود را تعریف نموده اند، چرا که عقدی که فاسد باشد قبض در آن عقد نیز فاسد بوده و آثار حقوقی خاص و جداگانه ای بر طرفین عقد بار می آید که در تمامی این حالت به بررسی و تبیین موضوع می پردازیم.

اثر قبض در عقود معاوضی و غیر معاوضی فاسد با یکدیگر متفاوت است و در هر کدام ملاک و مبنای خاصی را داریم. ملاک و مبنای خاص بحث ما در عقود معاوضی فاسد به قاعده فقهی معروفی به نام «کل عقود یضمن بصحیحه یضمن بفاسده» یا «ما یضمن بصحیحه یضمن بفاسده» بر می گردد. و همچنین ملاک و مبنای بحث ما در عقود غیر معاوضی فاسد به قاعده «مالا یضمن بصحیحه لا یضمن بفاسده» بر می گردد. که بنده در طول تدوین و نگارش این کتاب در صدد موشکافی اثر قبض در اینگونه عقود فاسد، حتی عقود معین صحیحی

همچون ، عقد هبه ، رهن ، بیع سلم یا سلف می پردازیم . لازم به ذکر است اثر قبض در وضعیت عقد و روابط بین آنها فصلی از فصول این کتاب را در بر خواهد گرفت . معمولاً در خصوص اثر قبض در عقود صحیح و فاسد در فقه و حقوق ، حتی بین علماء شیعه و اهل سنت تقریباً اختلاف نظر وجود دارد چرا که علمای اهل سنت ، به جز حنفیه ، فاسد و باطل را به یک معنی می دانند .

www.ketab.ir